МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

ЗА АДАПТИРАНЕТО НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ОРГАНИ ВЪВ ВРЪЗКА С ВЪВЕЖДАНЕТО НА ЕВРОТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Работна група „Публична администрация“ към Координационния съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната, създаден с Постановление № 168 на Министерския съвет от 2015 г.

октомври 2023 г.

Съдържание

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ 3

II. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПЛАНИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АДАПТИРАНЕ НА ИС ЗА РАБОТА С ЕВРО 4

1. Изготвяне на План за адаптиране за работа с евро на информационните системи, които обработват финансова информация 4

2. Организация на планирането 6

3. Съгласуване на разходи, Проектни предложения и Технически спецификации за адаптиране на ИС за работа с евро по реда на ЗЕУ 7

4. Срок за адаптиране на ИС за работа с евро 8

5. Обучения на служители на административните структури, свързани с въвеждане на еврото в Република България 8

6. Информационни системи, поддържащи големи бази данни 9

7. Механизъм за оценка на ефективността и ефикасността на възможните решения за адаптиране на ИС 9

III. ВЪЗЛАГАНЕ НА ПРОЕКТИ/ДЕЙНОСТИ ЗА АДАПТИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ ВЪВ ВРЪЗКА С ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕВРОТО 10

IV. СПЕЦИФИЧНИ УКАЗАНИЯ ПРИ АДАПТИРАНЕ НА ИС НА АО ЗА РАБОТА С ЕВРО 11

1. Принцип на защита на потребителите 11

2. Принцип на ефективност и икономичност 11

3. Принцип на прозрачност 11

4. Приемственост и автоматично превалутиране на суми от левове в евро 12

5. Правило за превалутиране от левове в евро 12

6. Правило за закръгляване 12

7. Период на двойно обращение на лева и еврото 12

8. Превалутиране на таксите за предоставяните от АО услуги 12

9. Период на двойно обозначаване на таксите за услуги, предоставяни чрез интернет портали, страници и ИС на АО 13

10. Обозначаване на таксите за услуги, предоставяни чрез интернет портали, страници и ИС на АО 13

11. Обявяване на крайна сума във фискалния/системния бон за предоставяните от АО услуги 13

V. КООРДИНАЦИЯ, ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА, КОМУНИКАЦИЯ И КОНТРОЛ ВЪВ ВРЪЗКА С АДАПТИРАНЕТО НА ИС НА АО ЗА РАБОТА С ЕВРОТО 13

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящите Методически указания за адаптирането на информационните системи на административните органи (АО) във връзка с въвеждането на еврото в Република България (Методическите указания) са изготвени в изпълнение на предвидените в раздел 6 „Подготовка за приемане на еврото по области“ от Националния план за въвеждане на еврото в Република България (РМС № 344 от 30.05.2022 г.) дейности в областта на информационните системи (ИС) и мярка „Издаване на методически указания към административните органи относно адаптирането на информационните системи“ от Плана за действие към него.

2. Документът се издава по предложение на РГ „Публична администрация“, подпомагаща експертно създадения с Постановление № 168 на Министерския съвет от 2015 г. Координационен съвет за подготовка на Република България за членство в еврозоната. Същият се разработва от РГ „Публична администрация“, с водеща институция Министерство на електронното управление и с участието на други компетентни органи, включени в работната група, в съответствие с поставените задачи в Националния план за въвеждане на еврото в България, включително и на база обменена информация по ключови въпроси с Министерство на финансите и всички заинтересовани администрации по компетентност.

3. Настоящите методически указания целят да гарантират точното и еднакво прилагане на изискванията за въвеждане на еврото от административните органи при привеждането на информационните им системи към работа с евро.

4. Адаптирането на информационните системи за работа с еврото е дейност по надграждане/развитие, разработка/изграждане или поддръжка на ИС, независимо от собственика на авторското право.

5. Административните органи запазват оперативната си самостоятелност при избора на подхода и начина за адаптиране на информационните си системи към изискванията за работа с евро при спазване на законовите и подзаконовите нормативни актове и заложените изисквания и срокове в настоящия документ и в Националния план за въвеждане на еврото в Република България.

6. Подготовката на информационните системи на съответните административни органи предполага сериозна организационна, координационна и експертна работа. Опитът на последно присъединилите се държави показва, че правилното планиране и подготовка за въвеждане на еврото намаляват потенциалните рискове, свързани с неефективно разпределение на работата във времето, както и затруднения в ежедневната дейност на институциите, бизнеса и гражданите.

7. Датата за присъединяването на Република България към еврозоната и крайният срок, в който административните органи са длъжни да приведат информационните си системи, които обработват финансова информация в съответствие с нормативно определените изисквания и с настоящите Методически указания, се определят със закон – Законът за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ).

II. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПЛАНИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО АДАПТИРАНЕ НА ИС ЗА РАБОТА С ЕВРО

Въвеждането на еврото засяга всички информационни системи на национално, регионално и общинско ниво, които извършват дейности с валутни единици и обработват финансова информация. В тази връзка ИС на АО следва да бъдат навременно адаптирани за работа с еврото, а готовността им за въвеждането на еврото следва да бъде гарантирана от съответните министерства, ведомства и институции в рамките и сферата на тяхната компетентност. За безпроблемното адаптиране на ИС към работа с еврото следва да се изпълнят необходимият набор от действия в определена последователност.

1. Изготвяне на План за адаптиране за работа с евро на информационните системи, които обработват финансова информация

С цел осигуряване съвместимост с еврото, административните органи следва да направят преглед и анализ на ИС, с които оперират, да идентифицират тези, които ще подлежат на адаптиране, и да предприемат необходимите действия по планиране и реализация на необходимите промени в тях.

1.1. Административните органи в рамките на одобрените им бюджети за разходите в областта на електронното управление и за използваните от тях информационни и комуникационни технологии, планират дейностите по адаптиране на ИС съгласно предвидения в чл. 7ж от Закона за електронното управление (ЗЕУ) механизъм на планиране на информационните ресурси в администрациите и изготвят конкретен план за адаптиране за работа с евро на ИС (за краткост ПАРЕИС). За нуждите на планирането АО правят анализ на ИС и идентифицират необходимите действия, ресурси, отговорници и срокове, като отразяват информацията в ПАРЕИС. С цел унифициране е разработен образец, който ще улесни и неговото обобщаване на национално ниво във връзка с последващите ангажименти по мониторинг, координация и контрол от РГ „Публична администрация“. Образецът на ПАРЕИС е даден като приложение към настоящите Методически указания и съдържа описаната по-долу информация:

1.1.1. Пореден №;
1.1.2. Административен орган;
1.1.3. Наименование на ИС, подлежаща на адаптиране за работа с евро;
1.1.4. Тип на ИС:
- 1.1.4.1. централна ИС (споделен ресурс) за публичния сектор;
- 1.1.4.2. специализирана ИС на АО;
- 1.1.4.3. общ приложен софтуер / готов продукт.

1.1.5. Категория на ИС според авторските права – съгласно описаното в т. 1.2;
1.1.6. Текущ договор за поддръжка на ИС с информация за:
- 1.1.6.1. номер и дата на договора – в случай, че няма договор за поддръжка, такава необходимост се идентифицира, като се предлага някое от решенията по т. 1.1.8;
- 1.1.6.2. номер и име на текущ проект за поддръжка на ИС, предвиден за изпълнение в рамките на действащ Рамков договор;
- 1.1.6.3. изпълнител по текущия договор;
- 1.1.6.4. срок за изпълнение на текущия договор/проект за поддръжка на ИС, предвиден в рамките на действащ Рамков договор.

1.1.7. Идентифицирана необходимост от сключване на нов договор или възлагане на нов проект (към рамков договор) за поддръжка или адаптиране за работа с евро – когато е налице едно или няколко от следните условия:

1.1.7.1. няма текущ договор/проект за поддръжка;

1.1.7.2. в текущ договор/проект не е включена клауза за привеждане на ИС в съответствие с нормативни изменения в националното/ европейското законодателство (системи от категория 2 и 4);

1.1.7.3. срокът за изпълнение на текущия договор/проект (за системи от категория 1 и 3) изтича преди крайния срок по т. 4 от настоящия раздел.

1.1.8. При спазване на механизма за оценка по т. 7, възможните решения за адаптирането са чрез възлагане на:

1.1.8.1. поддръжка с включена клауза за прилагане на нормативни промени (национално и европейско законодателство);

1.1.8.2. надграждане на съществуваща система;

1.1.8.3. нова разработка или закупуване на готови евро-съвместими версии.

1.1.9. Индикативна стойност на решението по предходната точка – посочва се прогнозната стойност, определена от АО съгласно изискванията на ЗОП или по Насоки за уеднаквяване на практиката по определяне и прилагане на дейностите по системна интеграция по чл. 7с от ЗЕУ, одобрени с Решение № 481 на Министерския съвет от 2020 г.;

1.1.10. Необходимост от текущо съгласуване на разхода по реда на чл. 7г, ал. 2 от ЗЕУ– попълва се когато предвидените средства (индикативна стойност на възможното решение) не са предварително съгласувани с министъра на електронното управление;

1.1.11. Отговорна/и дирекция/и в АО за адаптирането на ИС;

1.1.12. Краен срок, определен от АО за адаптиране на съответната система за работа с евро. Срокът не може да надхвърля нормативно установения срок за адаптиране на ИС за работа с евро.

1.2. Категоризация на информационните системи

За нуждите на изготвяне на ПАРЕИС по т.1.1 и организацията на планирането, описана в т.2, информационните системи, според сключените договори/проекти за поддръжка и авторските права, се делят на следните категории:

1.2.1. Категория 0: ИС, чиито авторски права **са собственост на АО** и чието адаптиране ще бъде осъществено **със собствени ресурси без необходимост от допълнително финансиране**;

1.2.2. Категория 1: ИС, чиито авторски права **са собственост на АО** и за които **има осигурена поддръжка, с включена клауза** за прилагане на нормативни промени (национално и европейско законодателство). В този случай адаптирането за работа с евро се извършва от Изпълнителя на осигурената поддръжка;

1.2.3. Категория 2: ИС, чиито авторски права **са собственост на АО** и за които **има осигурена поддръжка, но без клауза** за прилагане на нормативни промени (национално и европейско законодателство) **или не е осигурена поддръжка**. В този случай адаптирането за работа с евро следва да се възложи от АО с отделен договор или проект за надграждане или промяна;

1.2.4. Категория 3: ИС, чиито авторски права **не са собственост на АО** и за които **има осигурена поддръжка, с включена клауза** за прилагане на нормативни

промени (национално и европейско законодателство). В този случай адаптирането за работа с евро се изпълнява проактивно от собственика на авторските права и се предоставя на административния орган в рамките на осигурената поддръжка;

1.2.5. Категория 4: ИС, чиито авторски права **не са собственост на АО** и за които **има осигурена поддръжка, без клауза** за прилагане на нормативни промени (национално и европейско законодателство) **или не е осигурена поддръжка**. В този случай адаптирането за работа с евро се изпълнява проактивно от собственика на авторските права и се предоставя на АО с договор за предоставяне на правото за ползване на новата версия.

1.2.6. Матрица на категориите:

Договор/проект за поддръжка: / Авторските права:	с включена клауза	без клауза или няма осигурена поддръжка
са собственост на АО	Категория 1 / Категория 0	Категория 2
не са собственост на АО	Категория 3	Категория 4

1.2.7. В образеца на ПАРЕИС не следва да се попълва информация за системите от Категория 0.

1.2.8. В образеца на ПАРЕИС административните органи следва да попълват информация само за информационни системи. Не се попълва информация касаеща сървиси (услуги).

1.2.9. Административните органи следва да направят преглед на интернет страниците и порталите си по отношение на информация, която би била засегната от приемането на еврото (например различни калкулатори, такси за заявяване и предоставяне на услуги и пр.) и съответно да предприемат стъпки за адаптирането им. В образеца на ПАРЕИС следва да бъде вписана съответната информация.

2. Организация на планирането

2.1. Председателят на РГ „Публична администрация“ в определен от него срок изисква от административните органи информация за всички ИС, подлежащи на адаптиране за работа с евро, съгласно приложения образец на ПАРЕИС.

2.2. В срока по точка 2.1 административните органи (първостепенни, второстепенни и други разпоредители с бюджет), изпращат информацията чрез СЕОС (Системата за електронен обмен на съобщения) до главния секретар на Министерския съвет, за предоставяне на РГ „Публична администрация“.

2.3. Работната група „Публична администрация“ обобщава плановете на национално ниво и осъществява мониторинг, координация и контрол. Обобщените данни могат да бъдат използвани от други компетентни органи за оценка на необходимите ресурси и изпълнение на процесите, свързани с адаптиране на ИС за работа с еврото, както и за сравнителни анализи.

2.4. При необходимост от изменение/актуализиране на ПАРЕИС се спазва формàта и реда на изпращане, описани по-горе.

2.5. ПАРЕИС са част от годишните планове на АО по чл. 7ж, ал. 1 от ЗЕУ за обновяване на информационните им ресурси.

3. Съгласуване на разходи, Проектни предложения и Технически спецификации за адаптиране на ИС за работа с евро по реда на ЗЕУ

3.1. Административните органи следва да планират необходимите дейности и разходи по адаптиране на информационните системи във връзка с въвеждане на еврото в годишните планове за обновяването на информационните ресурси в своята администрация чрез предвидения в ЗЕУ механизъм на планиране на информационните ресурси в администрациите.

3.2. Административните органи съгласуват разходите за проекти/дейности за адаптиране на ИС, обработващи финансова информация, за които в ПАРЕИС се предвиждат средства за надграждане/развитие, разработка/изграждане или поддръжка, освен в случаите, когато разходите вече са одобрени на съответния етап от бюджетната процедура съгласно разпоредбите на ЗЕУ и Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги (НОИИСРЕАУ).

3.3. Във връзка със задължението им съгласно чл. 7е, ал. 4 от ЗЕУ, АО следва предварително да са вписали или актуализирали в Регистъра на информационните ресурси (РИР, https://rir.egov.bg/) информация за всяка ИС, за която в тригодишните бюджетни прогнози и/или в проектобюджета за следващата година се предвиждат средства за надграждане/развитие, разработка/изграждане или поддръжка във връзка с адаптирането ѝ за въвеждане на еврото.

3.4. Във връзка със задължението им съгласно чл. 7е, ал. 1, т. 3 от ЗЕУ, преди изпращане към Министерството на електронното управление (МЕУ) чрез Информационната система за извършване на предварителен, текущ и последващ контрол по целесъобразност в областта на електронното управление и използването на информационните и комуникационните технологии (ИСБК, https://budgetcontrol.egov.bg/) за предварително съгласуване на разходите в областта на електронното управление и за използваните от тях информационни и комуникационни технологии, АО задължително трябва да са създали и/или обновили актуални годишни планове за съответните години в раздел „Основни“ на своя профил в РИР, като в меню „Годишен план“ са попълнили необходимите полета.

3.5. Вписването/актуализацията по т.3.3. и т.3.4. се извършва на база информацията, включена в ПАРЕИС по т.1.

3.6. Проектните предложения и дейностите по надграждане/развитие, разработка/изграждане или поддръжка на ИС във връзка с въвеждане на еврото следва да бъдат вписани от АО в Регистъра на проектите, модул „Проектни предложения и дейности“, по реда на чл. 7д, ал. 3 от ЗЕУ, за утвърждаване от Министъра на електронното управление на основание чл. 7в, ал. 2, т. 10 от ЗЕУ.

3.7. При изготвяне на технически спецификации за провеждане на обществени поръчки за разработка, надграждане или внедряване на ИС или електронни услуги, АО задължително следва да включат в спецификациите изискванията съгласно чл. 58а от ЗЕУ, както и изискванията, свързани с адаптирането на системите във връзка с въвеждането на еврото.

3.8. Спецификациите по т.3.7 следва да бъдат разработени на базата на образец – приложение към чл. 38 от НОИИСРЕАУ.

3.9. Съответствието на техническите спецификации с нормативните изисквания по чл. 56 и чл. 58а от ЗЕУ се удостоверява от министъра на електронното управление по реда на чл. 58б от ЗЕУ, във връзка с чл. 52, ал. 1, т. 2 от НОИИСРЕАУ, като административните органи следва да впишат спецификацията в Регистъра на проектите, модул „Технически спецификации“.

3.10. По реда на чл. 58б, ал. 1 от ЗЕУ и т.3.8. се удостоверяват само техническите спецификации за обществени поръчки с прогнозна стойност, по-голяма или равна на стойността на прага по чл. 20, ал. 4, т. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). АО може да подадат за удостоверяване и технически спецификации за проекти и дейности в областта на електронното управление, информационните и комуникационните технологии, които са планирани за реализация по един от следните начини:

1. по реда на изключенията по чл. 13, 14 и 15 от ЗОП;
2. по реда за възлагане на системна интеграция по чл. 7с от ЗЕУ;
3. със собствения капацитет на административния орган.

4. Срок за адаптиране на ИС за работа с евро

4.1. Не по-късно от три месеца преди датата на въвеждане на еврото в Република България, освен ако в ЗВЕРБ не е предвидено друго, административните органи, лицата, осъществяващи публични функции и организациите, предоставящи обществени услуги, следва да са привели информационните си системи, обработващи финансова информация, в съответствие с изискванията на Закона за въвеждане на еврото в Република България и Закона за електронното управление.

4.2. ИС, които не са собственост на АО (Категория 3 и Категория 4), и които не са адаптирани за работа с евро в срока по т. 4.1., след въвеждането на единната европейска валута в Република България няма да могат да се използват от администрациите. В тази връзка всеки АО следва своевременно да предприеме действия по уведомяване на доставчика.

5. Обучения на служители на административните структури, свързани с въвеждане на еврото в Република България

5.1. Във връзка със смяната на валутата и промените в информационните системи преди датата на въвеждането на еврото следва да се организират и проведат обучения на служителите на АО.

5.2. С цел постигне добро ниво на компетентност на администрацията и информираност на заинтересованите страни от публичния сектор, предварително ще се направят консултации на експертно ниво и ще се анализират и проучат потребностите за съответните обучения.

5.3. Обученията ще включват:

- Обучения за работа на служителите с адаптираните информационни системи, с които оперира съответната администрация;
- Специализирани обучения, касаещи спецификата при смяната на валутата.

5.4. Обученията за работа с надградените функционалности на информационните системи следва да бъдат заложени в техническите спецификации и възложени на разработчиците/изпълнителите по договори за изпълнение.

5.5. Специализираните обучения, касаещи спецификата при смяната на валутата се провеждат при необходимост от специализирана структура за провеждане на обучения.

5.6. Обученията ще бъдат организирани в различни формати, като обхватът и интензивността им ще зависи от степента, в която преминаването към новата валута засяга съответните служители:

5.6.1. Обучения в електронна и хибридна форма;

5.6.2. Конференции, семинари, изложения и пр.

5.6.3. Обучения от специализирани лектори – за държавните служители и други служители от публичния сектор, чиято работа е пряко засегната от преминаването към еврото, и/или такива, които ежедневно работят с пари в брой;

5.6.4. Специални разяснителни материали – ще предоставят информация за основните правни и регулаторни аспекти на еврото и въздействието на промяната на валутата върху работата на публичния сектор и върху гражданите;

5.7. Водеща институция по отношение на мярка „Обучение на администрацията“ във връзка с въвеждане на еврото в Република България е Института по публична администрация (ИПА).

6. Информационни системи, поддържащи големи бази данни

Голяма част от информационните системи от публичния сектор поддържат големи бази данни, съдържащи информация в национална валута. Административните органи, собственици на тези системи, следва да извършат анализ и съответно да предприемат мерки за адаптирането им при отчитане на конкретните специфики, като:

6.1.1. В случаите, в които данните могат да продължат да се съхраняват в националната валута, могат да бъдат преобразувани само, ако е необходима допълнителна обработка;

6.1.2. В случаите, в които е необходимо преобразуване на съхраняваните данни, оригиналните данни следва да се архивират при спазване на принципите за защита на данните.

7. Механизъм за оценка на ефективността и ефикасността на възможните решения за адаптиране на ИС

7.1. Преди изпълнението на дейностите по адаптиране на информационните системи във връзка с въвеждане на еврото в Република България, административните органи следва да направят оценка за ефективността и ефикасността на възможните решения, както следва:

7.1.1. По отношение на ИС, чиито авторски права са собственост на АО и чието адаптиране за работа с евро не е включено в обхвата на поддръжката, АО следва да определи прогнозната стойност на възможните варианти за адаптиране на съответната ИС, в съответствие с изискванията на Закона за обществените поръчки (ЗОП) или на документа „Насоки за уеднаквяване на практиката по определяне и прилагане на дейностите по системна интеграция по чл. 7с от ЗЕУ“ (одобрени с Решение № 481 на МС от 2020 г.);

7.1.2. По отношение на ИС и софтуерните разработки, чиито авторски права не са собственост на АО, ангажиментът по адаптиране за работа с евро е на съответния собственик на авторските права, който своевременно уведомява АО за статуса на извършеното адаптиране.

7.1.3. Въз основа на определената прогнозна стойност на възможните варианти за адаптиране, АО прави анализ и оценка на ефективността и ефикасността, на базата на

които взема решение по какъв начин ще се адаптира съществуващия софтуер – чрез надграждане, чрез нови разработки, чрез адаптиране/закупуване на евро-съвместими версии или др.;

7.2. Взетите решения следва да бъдат обективирани в колона 11 на ПАРЕИС и обосновани в съответните проектни предложения и технически спецификации на информационните системи, които ще бъдат адаптирани.

III. ВЪЗЛАГАНЕ НА ПРОЕКТИ/ДЕЙНОСТИ ЗА АДАПТИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ ВЪВ ВРЪЗКА С ВЪВЕЖДАНЕ НА ЕВРОТО

Възлагането на проекти/дейности във връзка с въвеждане на еврото по адаптиране на информационните системи, обработващи финансова информация, се извършва в зависимост от всеки конкретен случай от заинтересованата администрация, при оперативна самостоятелност и в рамките на законоустановените норми.

1. Възлагането се извършва:

1.1 по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП) – когато възложител е административен орган по смисъла на ЗЕУ, вкл. и чрез директно възлагане от АО при спазване на определения ред и разпоредбите на ЗОП;

1.2 по реда на Закона за електронното управление за дейностите по системна интеграция съгласно чл. 7с от ЗЕУ – когато възложител е административен орган (определен с Решение № 727 на Министерския съвет от 5.12.2019 г. и с последващи негови изменения и допълнения), който при изпълнение на своите функции, свързани с дейности по системна интеграция, възлага изпълнението на тези дейности на системния интегратор по § 45, ал. 1 от ПЗР към ЗЕУ „Информационно обслужване” АД. В този случай, освен настоящите Методически указания, се прилагат и разпоредбите на Решение № 481 на Министерския съвет от 2020 г. за одобряване на Насоки за уеднаквяване на практиката по определяне и прилагане на дейности по системна интеграция по чл. 7с от ЗЕУ;

2. При възлагане на проекти/дейности по адаптиране на ИС за работа с евро, АО освен обстоятелствата по категоризацията на ИС, описани в раздел II, т. 1.2, отчита и:

2.1. дали конкретната ИС е в гаранционен/извънгаранционен период за поддръжка и допустимо ли е възлагането да се извърши по силата на действащ договор;

2.2. необходимо ли е ново възлагане за разработка/изграждане, надграждане/развитие или поддръжка.

2.3. необходимо ли е закупуване на нови готови евро-съвместими версии;

2.4. дали в договора за ИС, която е в гаранционен/извънгаранционен период за поддръжка, е включена клауза за нормативни промени. Адаптирането на тези ИС съгласно изискванията на нормативната уредба (Закон за въвеждане на еврото в Република България), следва да е обект на договорите за гаранционна или извънгаранционна поддръжка.

2.5. за нови системи, които ще обработват финансова информация и които са възложени и са в процес на изпълнение към момента на приемане на настоящите указания, и за които не е предвидена клауза за работа с евро, следва да се осигури изпълнение на това изискване чрез допълнителни споразумения (допълнителни

проекти) или в рамките на договорите за гаранционна или извънгаранционна поддръжка, при спазване на изискуемия срок по т. 4;

2.6. за нови системи, които ще обработват финансова информация и които предстои да бъдат възложени, задължително при сключването на договора (или възлагането на проекта) следва да бъде предвидена клауза за работа с евро.

IV. СПЕЦИФИЧНИ УКАЗАНИЯ ПРИ АДАПТИРАНЕ НА ИС НА АО ЗА РАБОТА С ЕВРО

Принципите, правилата и процедурите за въвеждане на еврото като парична единица на Република България се уреждат със закон (ЗВЕРБ), чиято основна цел е осигуряване въвеждането на еврото и повишаване прозрачността и информираността за процеса на въвеждане на еврото в страната.

С цел своевременна подготовка на административните органи за адаптиране за работа с евро на информационните им системи, обработващи финансова информация, както и прилагането на унифициран подход от всички АО, настоящите Методическите указания се издават като приложение на Националния план за въвеждане на еврото в Република България. Поради това в настоящия раздел са представени общи принципи и правила, които могат да се приложат при адаптиране на ИС, освен ако в ЗВЕРБ или в друг специален закон не е предвидено друго.

1. Принцип на защита на потребителите

1.1. Превалутирането на цените и другите стойности от левове в евро не може да води до поставяне на потребителите във финансово по-неблагоприятно положение, отколкото биха били, ако еврото не е въведено като парична единица на Република България.

1.2. На потребителите се предоставя ясна, точна и своевременна информация за принципите, правилата и процедурите за въвеждане на еврото като парична единица на Република България, включително реда и правилата за обмяната на левове в евро, превалутирането от левове в евро и представянето на цените на стоки и услуги, и на други стойности в евро.

2. Принцип на ефективност и икономичност

2.1. Въвеждането на еврото като парична единица на Република България и всички произтичащи от това процедури и дейности се извършват по най-ефективен и целесъобразен начин.

2.2. Разходите, произтичащи за лицата от въвеждането на еврото като парична единица на Република България, са за тяхна сметка и не се компенсират с публични средства.

2.3. Изискванията за одобрение от държавен орган не се прилагат, когато измененията в устави, дружествени договори, учредителни актове, правила, процедури и други вътрешни актове или договори, свързани с извършване на дейност или предоставяне на услуги, се налагат от въвеждането на еврото в страната и са свързани само с превалутиране на стойности от левове в евро.

3. Принцип на прозрачност

Процесът по въвеждането на еврото като парична единица на Република България следва да бъде извършен по прозрачен начин, като отговорните институции,

органи и лица предоставят публично своевременна, подробна, ясна, точна и разбираема информация.

4. Приемственост и автоматично превалутиране на суми от левове в евро

4.1. Въвеждането на еврото не засяга действието на съществуващите правни инструменти с позоваванията на лева или с препратки към лева.

4.2. Стойностите, посочени в левове в съществуващите правни инструменти, се считат за стойности в евро при прилагане на официалния валутен курс и правилата за превалутиране по т. 5.1 и съответно за закръгляване по т.6.1 или по специалните правила за закръгляване, предвидени в ЗВЕРБ.

4.3. Въвеждането на еврото няма за последица промяна на никой от сроковете в правен инструмент или освобождаване от задължение или изпълнение съгласно който и да е правен инструмент, нито дава право на страна едностранно да измени или прекрати такъв инструмент, освен ако между страните изрично е уговорено друго.

4.4. Позоваването в правните инструменти на лева без посочване на стойността се счита за позоваване на еврото.

5. Правило за превалутиране от левове в евро

5.1. Превалутирането от левове в евро се извършва като числовата стойност в левове се раздели на пълната числова стойност на официалния валутен курс с всичките пет знака след десетичната запетая.

5.2. Не се допуска превалутиране чрез използване на съкратена форма на официалния валутен курс.

6. Правило за закръгляване

6.1. След превалутиране съгласно т. 5.1 получената сума се закръглява до втория знак след десетичната запетая на базата на третия знак след десетичната запетая в съответствие със следното математическо правило за закръгляване:

а) когато третият знак след десетичната запетая е по-малък от пет, вторият знак след десетичната запетая остава непроменен;

б) когато третият знак след десетичната запетая е равен на или по-голям от пет, вторият знак след десетичната запетая се увеличава с една единица.

6.2. Изключение от правилото по т. 5.1 относно знака след десетичната запетая, на базата на който се извършва закръгляването, се допуска само когато ЗВЕРБ или друг закон или правен акт на Европейския съюз предвиждат закръгляването да се извършва до знак след десетичната запетая, различен от посочения в т 5.1.

7. Период на двойно обращение на лева и еврото

7.1. От датата на въвеждане на еврото в Република България за период от един месец официални парични единици на територията на Република България са левът и еврото (период на двойно обращение на лева и еврото).

7.2. След изтичането на периода по т. 7.1 левът престава да бъде законно платежно средство на територията на Република България.

8. Превалутиране на таксите за предоставяните от АО услуги

Превалутирането на таксите за услуги от левове в евро се извършва при прилагане на правилата за превалутиране по т. 5.1 и за закръгляване по т. 6.1.

9. Период на двойно обозначаване на таксите за услуги, предоставяни чрез интернет портали, страници и ИС на АО

9.1. Стойностите на предоставяните услуги се обозначават в левове и в евро за посочения в т. 9.2 период от време, като за таксите в евро се прилагат правилата за превалутиране по т. 5.1 и съответно за закръгляване по т. 6.1 или по специалните правила за закръгляване, предвидени в ЗВЕРБ.

9.2. Периодът на двойно обозначаване на таксите за предоставяните от АО услуги в левове и в евро започва един месец след датата на влизане в сила на Решението за приемането на еврото и приключва 12 месеца след датата на въвеждане на еврото в Република България.

10. Обозначаване на таксите за услуги, предоставяни чрез интернет портали, страници и ИС на АО

При двойното обозначаване на таксите за услугите, стойностите в левове и в евро се обозначават ясно, недвусмислено и с еднакъв размер на шрифта, придружени с отличителен знак или съкращение, позволяващи лесното им разпознаване.

11. Обявяване на крайна сума във фискалния/системния бон за предоставяните от АО услуги

11.1. В периода на двойно обозначаване крайната сума, която се заплаща от потребителя за предоставяна от АО услуга, се обявява в издавания фискален/системен бон в левове и в евро.

11.2 От датата на въвеждане на еврото в Република България всяко лице, което приема плащания, в момента на плащането е длъжно да го регистрира и отчете в информационната система в евро и евроцентове. За целта ИС следва да е адаптирана по начин, по който в автоматичен режим да се извършват съответните операции.

V. КООРДИНАЦИЯ, ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА, КОМУНИКАЦИЯ И КОНТРОЛ ВЪВ ВРЪЗКА С АДАПТИРАНЕТО НА ИС НА АО ЗА РАБОТА С ЕВРОТО

1. За автоматизиране на процесите по планиране, отчитане на напредъка, комуникация, наблюдение и контрол на АО във връзка с адаптирането на информационните им системи за работа с евро, ще бъде разработена специализирана уеб-базирана платформа (Платформата). Отговорна институция за разработването и поддръжката на Платформата е Министерството на електронното управление (МЕУ).

2. С цел осигуряване на своевременна, точна и коректна информация относно адаптирането на информационните системи във връзка с въвеждането на еврото, като част от Платформата ще бъде създаден помощен контактен център (ПКЦ), който да подпомага АО при възникнали въпроси и/или казуси.

3. Постъпилите в ПКЦ запитвания ще бъдат категоризирани в зависимост от тематиката им и насочвани за отговор по компетентност, както следва:

3.1. към МЕУ - за технически въпроси в областта на електронното управление, ИКТ и мрежовата и информационната сигурност;

3.2. към Министерството на финансите - за въпроси, свързани с бизнес процеси и процедури в областта на публичните финанси;

3.3. при необходимост ще бъдат привличани и експерти от други компетентни органи.

4. Административните органи са задължени да отчитат напредъка по адаптиране за работа с евро на всяка ИС, подадена в ПАРЕИС, чрез Платформата по т. 1.

5. Информация за Платформата ще бъде публикувана на официалната интернет страница на МЕУ и на официалната интернет страница за въвеждане на еврото в Република България, която ще бъде основен институционален канал за информиране на българските и чуждестранни граждани, бизнеса и администрациите, по отношение на всички аспекти на информацията и публичността на процеса за въвеждането на еврото в България.

Приложение към т. II, 1.1. от Методически указания за адаптирането на информационните системи на административните органи във връзка с въвеждането на еврото в Република България

План за адаптиране за работа с евро на информационни системи, които обработват финансова информация (ПАРЕИС)

№	Административен орган (АО)	Информационна система (ИС), подлежаща на адаптиране за работа с евро (АРЕ)	Тип на ИС	Категория на ИС (според авторските права и договора/проекта за поддръжка)	Текущ договор за поддръжка, съгласно категорията (в т.ч. Рамков договор)				Идентифицирана необходимост от нов договор/проект за поддръжка или АРЕ	Възможни решения	Индикативна стойност на възможното решение в човекочасове (ч/ч)	Необходимост от текущо съгласуване на разхода по реда на чл. 7г, ал. 2 от ЗЕУ	Отговорна/и дирекция/и в АО	Краен срок, определен от АО за адаптиране на ИС
пореден номер	*наименование на ПРБ / ВРБ*	*Наименование*	*1 - централна (споделен ресурс); 2 - специализирана; 3 - общ приложен софтуер/готов продукт* *(изписва се само числото)*	*Кат.1 - собственост на АО, осиг. поддръжка с клауза за норм.промени; Кат.2 - собственост на АО, осиг. поддръжка, но без клауза за норм.промени или неосигурена поддръжка; Кат.3 - НЕ Е собственост на АО, осиг. поддръжка, с клауза за норм.промени; Кат.4 - НЕ Е собственост на АО, осиг. поддръжка, без клауза за норм.промени или неосигурена поддръжка* *(изписва се само категорията)*	*№ и дата на договора; ако няма - обстоятелството се вписва с думи "няма" и се попълват колони 11, 12 и 13*	*при сключен Рамков договор - № и име на текущ проект за поддръжка*	*изпълнител (име на фирмата)*	*срок на договора/срок на проекта - при сключен Рамков договор - срок на текущия проект*	*да / не (при отговор "да" , се попълват колони 11, 12 и 13)*	*1 - възлагане на поддръжка с вкл.клауза за прилагане на норм. промени (нац. и европ. законодателство); 2- надграждане на ИС; 3 - разработка на нова ИС или закупуване на готови евро-съвместими версии*	*определя се от АО съгласно изискванията на ЗОП или Насоки за уеднаквяване на практиката по определяне и прилагане на дейностите по системна интеграция по чл. 7с от ЗЕУ, одобрени с Решение № 481 на МС от 2020 г.*	*да / не (отговор "не" се вписва когато разходът вече е съгласуван)*	*посочва се структурното звено в рамките на АО*	*срокът трябва да е съобразен с нормативно установения срок за адаптиране на ИС*
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	

X

ИМЕ ФАМИЛИЯ
Главен секретар на ....